

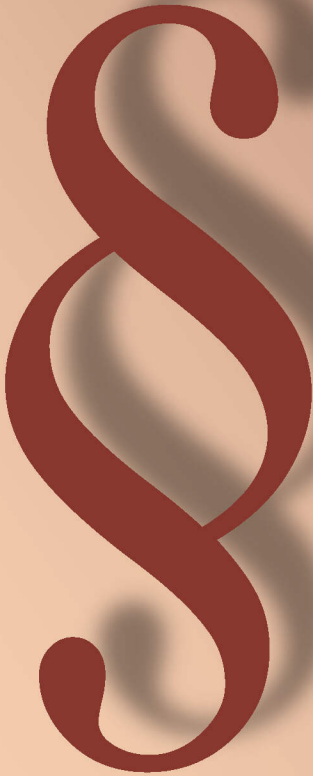


Trøndelag statsadvokatembeter

Ikke rimelig grunn til å iverksette
etterforskning – i saker om
straffeloven §§ 282 og 283

Inspeksjon 04 - 2024

Statsadvokat Eli Reberg Nessimo og
førstekonsulent Alexander Severin Hagen



Bakgrunn for undersøkelsen

I forbindelse med gjennomgang av politiets straffesaksbehandling for 1. tertial 2024 i regi av POD og Riksadvokaten, ble det bemerket at man så en viss økning i bruk av henleggelseskodene 106 og 022 (ikke rimelig grunn til å iverksette etterforskning) for saker kodet som overtredelse av straffeloven § 282 og § 283 (mishandling i nære relasjoner). I utgangspunktet er dette en henleggelseskode som ikke benyttes i denne sakstypen, idet det ofte nettopp vil være grunn til å iverksette etterforskning hvis anmeldelsen tilsier mistanke om overtredelse av straffeloven §§ 282 eller 283. Dette ga grunn til å se nærmere på aktuelle saker i Trøndelag politidistrikt for å vurdere hvorvidt koden er benyttet riktig.

Metode

For å kunne undersøke §§ 282 og 283 i PAL Strasak¹, måtte vi først finne hvilke statistikkgrupper som faller under disse 2 lovbudene. Knytningen mellom lovbud og statistikkgruppe finner vi i SSP². I uttrekket tok vi høyde for at det også kan være saker hvor forholdet er tilbake i tid, og dermed under gammel straffelov.

| Lovbudstreng | Statistikkgruppe |
|---|--|
| Straffeloven (1902) § 219 første ledd, jf. straffeloven § 282 | 1506 MISHANDLING I FAMILIEFORH. MED LEGEMSKRENK (§ 219, 1. LEDD) |
| Straffeloven (1902) § 219 første ledd bokstav b, jf. straffeloven § 282 | 1507 MISHANDLING I FAMILIEFORH. UTEN LEGEMSKRENK (§219,1.LEDD) |
| Straffeloven § 282 | 1768 Mishandling i nære relasjoner, med kroppskrenkelse |
| Straffeloven § 282 | 1769 Mishandling i nære relasjoner, uten kroppskrenkelse |
| Straffeloven § 283, jf. § 282 | 1770 Grov mishandling i nære relasjoner, med kroppskrenkelse |
| Straffeloven § 283, jf. § 282 | 1771 Grov mishandling i nære relasjoner, uten kroppskrenkelse |

Med utgangspunkt i statistikkgruppene fra tabellen over, ble det gjort et uttrekk fra PAL Strasak for alle saker fra distrikt 209 Trøndelag og som er henlagt med kode 022 og 106 det siste året. Resultatet var 12 saker, som ble oversendt statsadvokat Eli Reberg Nessimo for undersøkelse.

For å sette litt perspektiv på antallet saker i uttrekket, så utgjør disse 12 sakene om lag 6% av alle saker i Trøndelag innenfor samme statistikkgrupper som er avgjort i samme periode. Sammenlignet med resten av landet finner vi at 7,5% er avgjort med samme kode i samme periode.

Saksgjennomgang og funn

Undersøkelsen omfattet 12 saker, hvorav sakene var jevnt fordelt mellom seksjon for spesiell og seksjon for generell påtale.

Fire av sakene er på bakgrunn av opplysningene i anmeldelsen vurdert som feilkodet. To av sakene burde vært kodet som undersøkelses sak, og to som kroppskrenkelse før påtaleavgjørelse. Selve påtaleavgjørelsen er adekvat.

Det er manglende underretning om henleggelse i til sammen fem av sakene.

I en sak i utvalget ble det avdekket en ubehandlet klage. Denne saken ble tatt ut av undersøkelsen.

¹ PAL - Politiets Analyse og Ledelsesverktøy

² SSP - Sentrale Straffe- og Politiopplysningsregisteret

I fire av sakene er det vurdert at påtaleavgjørelsen ikke er riktig.

En av disse sakene burde ha vært henlagt på grunn av bevisets stilling all den tid det var gjennomført en del etterforskning. I tre av sakene var det etter statsadvokatens vurdering grunnlag for å iverksette etterforskning. Ingen av disse sakene er påklaget.

I to av sakene er det ikke oppnevnt bistandsadvokat, og det vurderes at det ville vært grunnlag for det. I disse to sakene er partene heller ikke underrettet om avgjørelsen og burde vært det.

Anbefalinger

Antallet saker er lavt, og det er vanskelig å trekke noe generelt ut av gjennomgangen.

En anbefaling kan likevel være å påminne om at det må tas en vurdering av hvorvidt saken er kodet riktig før henleggelse, samt at partene må underrettes om henleggelsen der dette ikke skal unnlates av særlige grunner.